

(rajonas / miestas, mokykla)

klasės (grupės) mokinio (-ės)

(vardas, pavardė)

DAILĖ

Mokyklinio brandos egzamino užduotis
(testas)
Pagrindinė sesija

2011 m. birželio 6 d.

Trukmė – 2 val. (120 min.)

NURODYMAI

- Pasitikrinkite, ar egzamino užduoties sąsiuvinyje nėra tuščių lapų ar kitokio aiškiai matomo spausdinimo broko. Pastebėję praneškite egzamino vykdytojui.
- Atidžiai perskaitykite užduotis. Pieštuku galite pasižymėti atsakymus, o įsitikinę, kad atlikote teisingai, perrašykite mėlyna spalva rašančiu parkeriu ar tušinuku. Užduotys, atliktos tik pieštuku, nevertinamos.
- Jei nusprendėte pakeisti atsakymą, nubraukite anksčiau pasirinktą kryželiu X ir apveskite kito pasirinkto atsakymo raidę.
- Egzamino metu negalima naudotis jokiais papildomais informacijos šaltiniais.
- Neatsakę į kurį nors klausimą, nenusiminkite ir stenkitės atsakyti į kitus.

Linkime sėkmės!

VERTINIMAS

I. Kūrybinės užduoties taškų suma	II. Testo taškų suma	I ir II DALIŲ TAŠKŲ SUMA
100 taškų	100 taškų	200 taškų

Vertinimo komisijos pirmininkas

(parašas, vardas ir pavardė)

I vertintojas

(parašas, vardas ir pavardė)

II vertintojas

(parašas, vardas ir pavardė)

DAILĖS KALBA

1. Išanalizuokite tekstus (A, B, C, D, E, F, G) ir iliustracijas (H, I, J, K, L, M, N). Po teksta ir iliustracijomis parašykite tinkamus žodžius:

■ apvalioji skulptūra,	■ grafinis dizainas,	■ plakatas,	■ vitražas.
■ freska,	■ instaliacija,	■ reljefas,	

(7 taškai)

A Dizaino rūšis, susijusi su apipavidalinimu, reklama ir leidyba.

B Monumentaliosios dailės rūšis: ant sienos ar skliauto tapytas paveikslas.

C Monumentaliosios dekoratyvinės tapybos rūšis: ornamentinis arba siužetinis kūrinys iš spalvoto stiklo.

D Skulptūros rūšis: iškylus arba įdubus vaizdas plokštumoje.

E Skulptūros rūšis: iš visų pusių modeliuoti trijų matavimų skulptūros kūriniai.

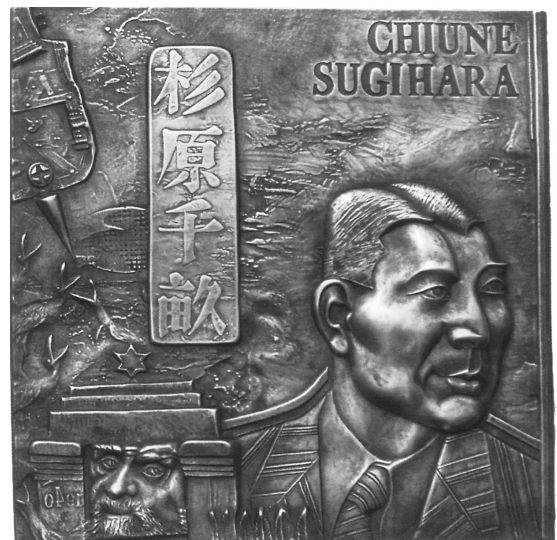
F Reklaminis, informacinis arba agitacinis kūrinys, kuriam būdinga lakoniškas vaizdas, trumpas tekstas.

G Šiuolaikinės dailės kūrinys: erdvinė kompozicija iš įvairių buities daiktų, pramonės gaminių, gamtos objektų, sukurta konkrečiai erdvei.

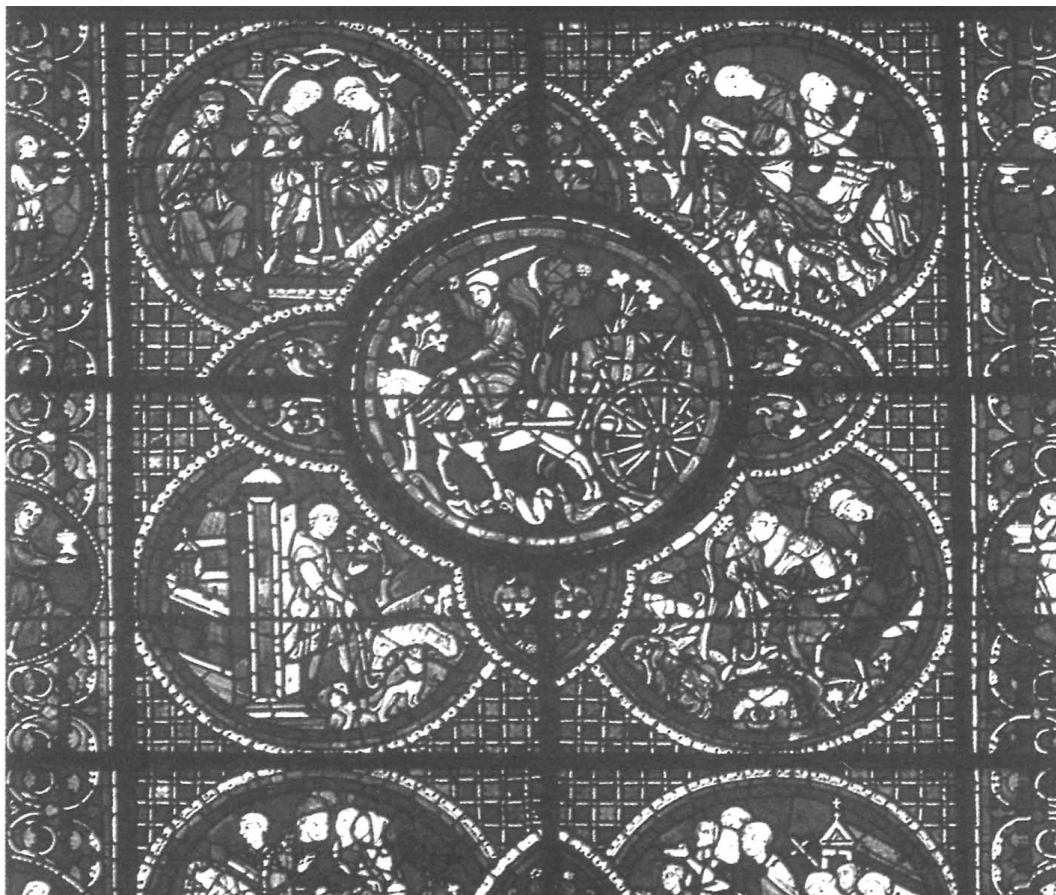
Kęstutis Koiras. 2011 m. Europos krepšinio čempionato logotipas. 2010 m.

H _____

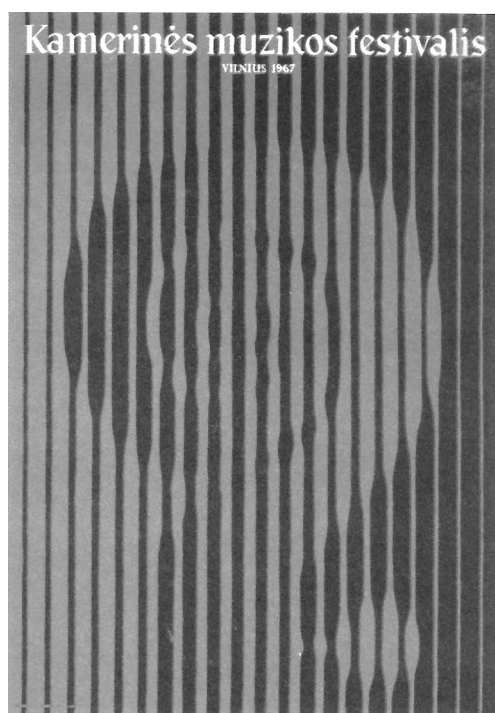
Romualdas Inčirauskas. Čijunė Sugihara. 1992 m.

I _____

Šventojo vyskupo Lubeno istorija. Šartro katedra. Apie 1200–1210 m.

J _____

Jonas Gudmonas. Kamerinės muzikos festivalis. 1967 m.

K _____

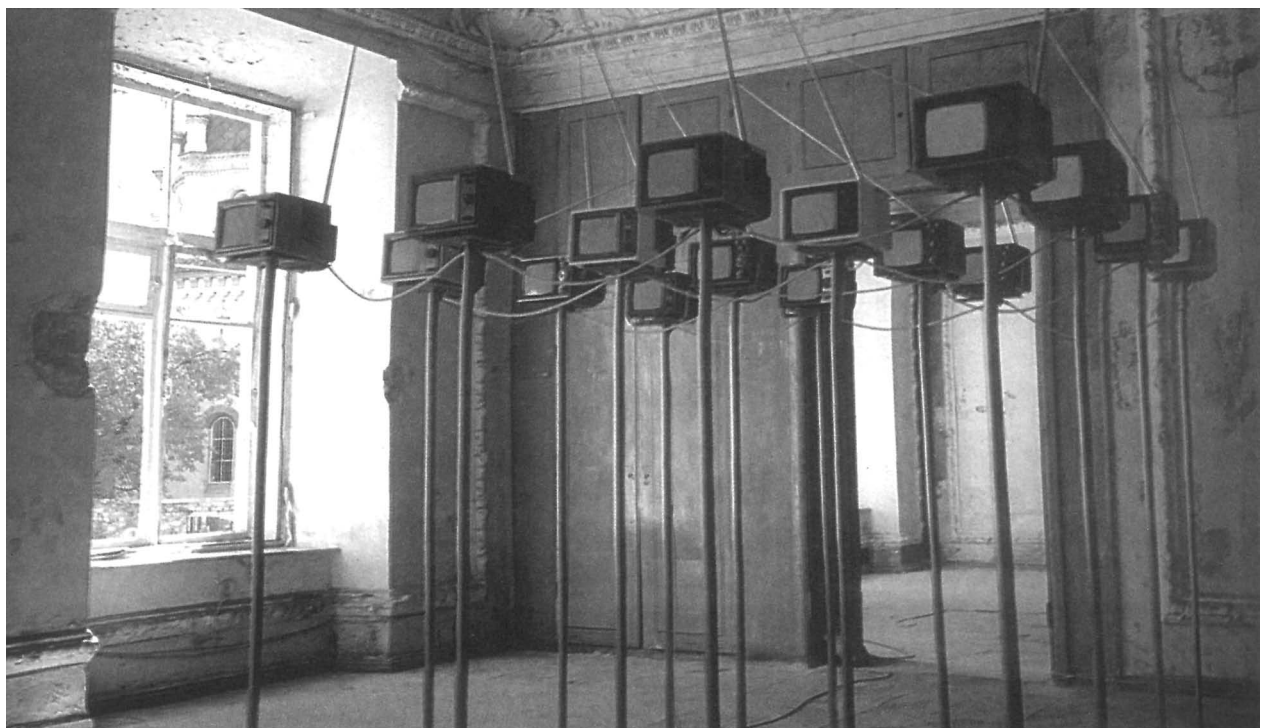
Henris Mūras. Supamoji kėdė Nr. 2. 1950 m.

L _____

Petras Repšys. Metų laikai. 1974–1984 m.

M _____

Augustinas Beinoravičius. Šilelis. 1996 m.

N _____

2. Atrinkite šešias grafikos technikas. Apveskite teisingų atsakymų raides.

(4 taškai)

- A Akvatinta.
- B Asambliażas.
- C Droųyba.
- D Enkaustika.
- E Kalyba.
- F Liejyba.
- G Linoraiųzynys.
- H Lipdyba.
- I Litografija.
- J Ofortas.
- K Sausoji adata.
- L Vario raiųzynys.

3. Teiginius (A, B, C, D, E) sujunkite rodyklėmis su tinkamomis sąvokomis (1, 2, 3, 4, 5).

(4 taškai)

A Dailininko vaizduojamos tikrovės objektas: dažniausiai skulptoriui arba tapytojui pozuojantis žmogus, kartais daiktas (manekenas, muliaųžas).	1. Marina.
B Duomenų apie dailės kūrinių sąrašas: autoriaus vardas, pavardė, kūrinio pavadinimas, sukūrimo data, technika ir kt.	2. Metrika.
C Pagrindinis ir lengvai atpaųžįstamas dailės kūrinio kompozicijos elementas.	3. Monumentalioji dailė.
D Peizaųžas, vaizduojantis jūrą, laivus.	4. Modelis.
E Stambių formų, svarbaus turinio dailės kūriniai, pasitelkiami formuojant architektūros aplinką, ryųškinant ansamblio (aikštės, gatvės, parko, pastato eksterjero arba interjero) idėją, kultūrinį reikųšmingumą.	5. Motyvas.

PASAULIO DAILĖ

1. Išanalizuokite architektūros kūrinių nuotraukas (A, B, C, D) ir nustatykite, kuriuos iš šių statinių galima susieti su senovės Graikijos ir senovės Romos menu. Apveskite dviejų teisingų atsakymų raides.

(2 taškai)

A

Pilis. 1869–1881 m. Bavarija. Vokietija

B

Gustavas Eifelis. Eifelio bokštas.
1889 m. Paryžius. Prancūzija

C

Karlas Gotardas Langhansas. Brandenburgo vartai.
1789–1793 m. Berlynas. Vokietija

D

Donatas Bramantė. Tempjeto koplytėlė.
1502–1512 m. Roma. Italija

2. Išanalizuokite ir palyginkite šiuos dailės kūrinius (A, B). Po reprodukcijomis parašykite po penkis juos apibūdinančius teiginius:

- apibendrintas piešinys,
- griežtų vaizdavimo kanonų laikymasis,
- plokščios spalvinės dėmės,
- renesanso dailė,
- formos modeliavimas subtiliais šviesos ir šešėlių perėjimais,
- sąlygiškas vaizdavimo būdas,
- senovės Egipto dailė,
- spalvinės perspektyvos dėsnų taikymas,
- tikroviškas vaizdavimo būdas,
- uždaroji centriškoji kompozicija.

(7 taškai)

Didikas Snofru ir jo sesuo Marit

A _____

Rafaelis. Gražioji sodininkė

B _____

3. Apibūdinkite šiuos tapybos kūrinius. Atrinkite ir po reprodukcijomis (A, B) parašykite po penkis tinkamus teiginius:

- apibendrintos ir suskaidytos spalvų plokštumos,
- barokas,
- modernizmas,
- perspektyvos dėsnių laikymasis,
- realistinis vaizdavimo būdas,
- ryškių spalvų kontrastai,
- sąlygiškas vaizdavimo būdas,
- šiurkštoka deformacija,
- šviesos ir tamsos efektai,
- tiksliai perteiktas vaizduojamų objektų medžiagiškumas.

(7 taškai)

Adrianas van Ostadė. Tapytojas savo dirbtuvėje

A _____

Markas Šagalas. Autoportretas su septyniais pirštais

B _____

4. Atrinkite ir šalia reprodukcijos parašykite du tinkamus teiginius:

- klasikinis modernizmas,
- konceptualusis menas,
- kūno menas,
- performansas,
- postmodernizmas,
- žemės menas.

(2 taškai)

A _____

Džozefas Košutas. Viena ir trys kėdės. 1965 m.

5. Perskaitykite teiginius (A, B, C, D, E). Pagal aprašytas meninės išraiškos priemones ir kūrinių tematiką nustatykite istorinį meninį stilių ar dailės kryptį. Sujunkite teiginius rodyklėmis.

A Dailininkai domėjosi subjektyviais išgyvenimais, jie stengėsi perteikti dvasinį žmogaus pasaulį. Atsisakė linijinės perspektyvos, deformavo daiktus, siekė vaizdo dekoratyvumo. Nesukūrė vientiso stiliaus, tačiau ryškiai išsiskyrė individualiu braižu.

(4 taškai)

B Dailininkai vaizdavo didelio miesto šurmuliuojantį gyvenimą, kavinių bei naktinio gyvenimo vaizdus, spalvingus gėlynus. Jie tapė greitai, beveik nemaišydami dažų, grynomis spalvomis, trumpais gyvais potėpiais. Atsisakė juodos spalvos.

C Kūriniuose dailininkai gvildeno žmogaus būties, gamtos slėpiningumo, religijos klausimus. Dažni begalinės erdvės, mirties, fantastikos, siaubo, neviltingos motyvai. Naudojo įvairias išraiškos priemones: akademistines, postimpresionistines, modernio.

D Įkvėpimo šėmėsi iš gamtos formų. Augalų motyvai persipynę tarpusavyje. Daugybė gyvūnų ir augalų elementų buvo jungiami į naujus fantastinius derinius: gėlė ir paukštis, banga ir žirgas, žuvis ir žmogus. Dailės kūriniuose ryškios vingiuojančios linijos, ekspresyvūs ornamentas. Tapyboje vyrauja plokščios spalvinės dėmės, ryškus kontūras ir ornamentai jungiami su beveik natūralistiškai nutapytomis detalėmis.

E Ši kryptis nesukūrė vientisos stilistikos. Dailininkų siekis – išreikšti jausmus, racionalumui priešpriešinti vaizduotę. Tapyboje dažnos žmogaus ir likimo, žmogaus ir laiko, žmogaus trapumo prieš gamtos stichiją, kovotojo dėl laisvės temos.

1. Impresionizmas

2. Modernas

3. Postimpresionizmas

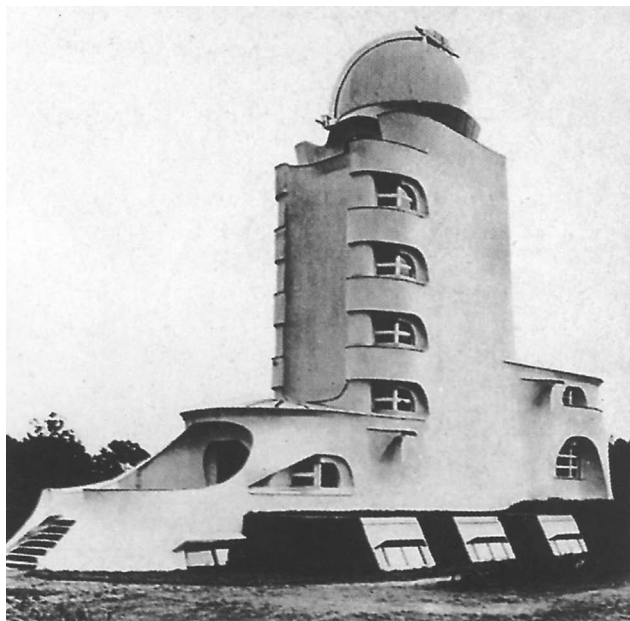
4. Romantizmas

5. Simbolizmas

6. Atrinkite ir po XX a. architektūros pastatų nuotraukomis (A, B) parašykite po tris tinkamus teiginius:

- aptakių formų kompozicija,
- modernizmo architektūra,
- naujos apdailos medžiagos (aliuminis, titanas, plastikas),
- modernio stiliaus elementai,
- postmodernizmo architektūra,
- žaismingos ir grakščios architektūros formos.

(6 taškai)

Erichas Mendelzonas. Observatorija Potsdame. Vokietija

A _____

Oskaras Nymejeris. Katedra. Brazilija

B _____

7. Išanalizuokite dvi monumentaliosios dailės reprodukcijas (A, B). Atlikite dvi užduotis.

(6 taškai)

I užduotis. Po reprodukcijomis (A, B) parašykite tinkamą meninio stiliaus pavadinimą.

II užduotis. Atrinkite ir po reprodukcijomis (A, B) parašykite po tris šioms freskoms apibūdinti tinkančius teiginius:

- ekspresija ir jausmingas dinamizmas,
- geometrinėmis plokštumomis suskaldyta erdvė,
- išaukštinta vidinė žmogaus dvasios ir kūno energija,
- kilimo aukštyn ir gilumos iliuzija,
- ramybė ir harmonija,
- šviesos ir šešėlių efektai.

Andrėja Pocas. Šv. Ignoto bažnyčios navos skliauto freska. 1691–1694 m. Roma

A I užduotis _____

II užduotis _____

Mikelandželas. Siksto koplyčios lubų freska. 1508–1512 m. Roma

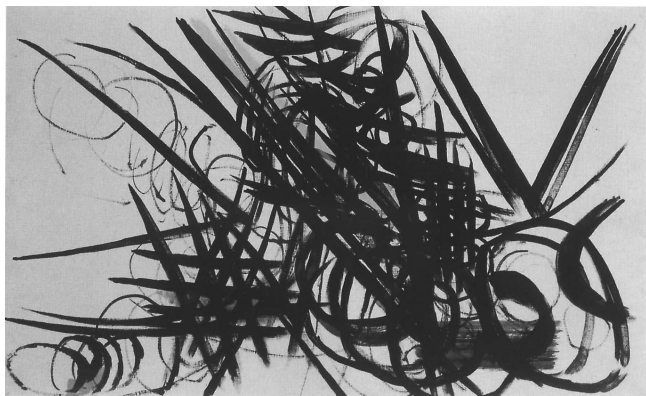
B I užduotis _____

II užduotis _____

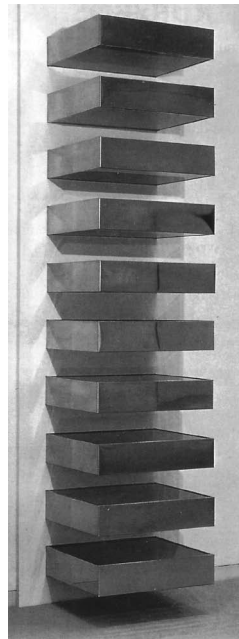
8. Atrinkite ir po reprodukcijomis (A, B, C, D) parašykite po du tinkamus teiginius:

- tapybos esmė – palikti drobėje gesto pėdsaką,
- popartas,
- paprastos formos išdėstytos matematiniu tikslumu,
- kūriniams būdinga pramonės gamybos imitacija, preciziškas atlikimas,
- kompozicija iš tikrų pramonės gaminių,
- minimalizmas,
- dadaizmas,
- abstraktusis ekspresionizmas.

(6 taškai)

Hansas Hartungas. Be pavadinimo. 1951 m.

Donaldas Džadas. Be pavadinimo. 1989 m.

A _____

B _____

Klaesas Oldenburgas. Grindainis (Milžiniškas mėsainis).
1962 m.

Marselis Diušanas. Dviračio ratas. 1913 m.

C _____

D _____

LIETUVOS DAILĖ

1. Palyginkite tapybos kūrinių reprodukcijas (A, B). Atrinkite ir po reprodukcijomis parašykite po penkis šiuos kūrinius apibūdinančius teiginius:

- apibendrintos formos,
- ekspresionizmo įtaka,
- energingi ir platūs potėpiai,
- kruopštus piešinys ir natūros studijavimas,
- realistinis portretas,
- ryškių kontrastingų spalvų dėmės,
- sekimas klasikinės dailės tradicija,
- šviesos ir šešėlio kontrastas,
- XIX a. vidury,
- XX a. I pusė.

(7 taškai)

Antanas Samuolis. Dailininko portretas

Vincentas Slendzinskis. Senutė veria adatą

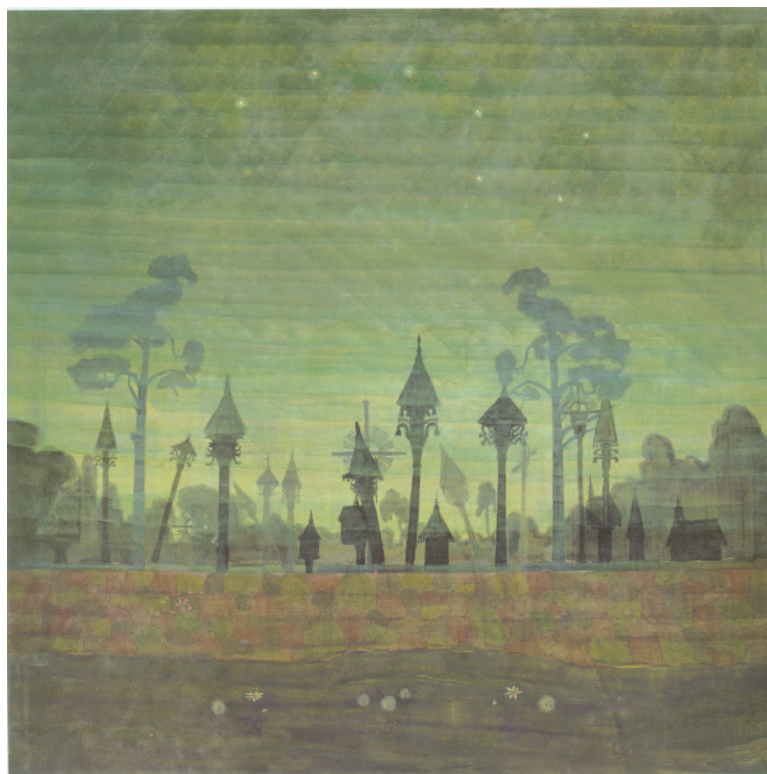
A _____

B _____

2. Išanalizuokite M. K. Čiurlionio kūrinių reprodukcijas (A, B). Atrinkite ir šalia jų parašykite po penkis tinkamus teiginius:

- alegorinis ir daugiareikšmis vaizdas,
- artimų spalvų tonų gradacija,
- dekoratyvių formų ritmika,
- figūrinė kompozicija,
- kruopštus tautodailės formų perteikimas,
- peizažas,
- realistinės tapybos tradicijos,
- romantinis simbolizmas,
- šviesos ir tamsos kontrastas,
- žmogaus būties ir gamtos slėpiningumo tema.

(7 taškai)

A

Mikalojus Konstantinas Čiurlionis.
Lietuviškos kapinės. 1909 m. Kartonas, tempera

B

Mikalojus Konstantinas Čiurlionis.
Diena. II iš keturių paveikslų ciklo „Para“. 1904–1905 m. Popierius, pastelė

3. Dailininkų pavardes (A, B, C) sujunkite rodyklėmis su tinkamais teiginiais (1, 2, 3).

(3 taškai)

A Pranciškus Smuglevičius	1. Tapytojas, sukūręs idealizuotą lietuvaitytės tipą. Jo kūrybai būdinga romantinė pasaulėjauta.
B Kanutas Ruseckas	2. Vienas žymiausių Lietuvos klasicizmo architektų, sukūręs Verkių rūmų ansamblį, Vilniaus katedrą, Vilniaus rotušę ir kt.
C Laurynas Stuoka-Gucevičius	3. Vilniaus meno mokyklos piešimo ir tapybos katedros įkūrėjas ir pirmasis jos vadovas.

4. Perskaitykite tekstus (A, B, C) ir apačioje parašykite tinkamą atsakymą:

- ARS,
- Kauno meno mokykla,
- Vilniaus meno mokykla.

(3 taškai)

A Savita tautinė meno mokykla, kurios pagrindas – lietuvių dvasinės kultūros klodai. XX a. pr. Lietuvoje tai buvo vienintelė meno mokykla. Ji išugdė jaunąją dailininkų kartą, kuri nuo 4 dešimtmečio ėmė aktyviai reikštis mūsų tautos kultūroje.

B Vilniaus universiteto Architektūros ir Dailės katedros, veikusios nuo XVIII a. pab. iki 1832 m., parengė pirmuosius vietinius dailės profesionalus, kurių veikla ir kūrybinių parodos kėlė bendrą lietuvių estetinę kultūrą.

C XX a. 4 dešimtmečio pirmosios pusės lietuvių dailininkų grupuotė. Propagavo modernią ir tautišką dailę, skleidė naujumo, originalumo, meninės laisvės idėjas, puoselėjo antinaturalistines estetines nuostatas.

5. Apveskite raides keturių atsakymų, apibūdinančių Rokiškio Šv. Mato bažnyčią.

(4 taškai)

- A Dekoratyviniai bokštai ir bokšteliai.
- B Didelės voliutos – būdingas bažnyčios dekoras.
- C Gotikos formų interpretacija.
- D Laiptuotas frontonas.
- E Rokiškio bažnyčios ansamblis – neogotikos šedevras.
- F Rokiškio bažnyčia – didingas baroko statinys.
- G Rokiškio bažnyčia – ryškiausias Lietuvos gotikos pavyzdys.
- H Trikampis frontonas.

Gustavas fon Šachtas, Georgas Verneris. Šv. Mato bažnyčia. Rokiškis. 1868–1885 m.

6. Kas būdinga šiuolaikinei Lietuvos dailei? Perskaitykite tekstus (A, B, C, D, E) ir apibraukite tris tinkamų atsakymų raides.

(3 taškai)

- A Dailininkai kuria hepeningus, performansus, instaliacijas. Jie buriasi į grupes ir kartu įgyvendina savo idėjas bei projektus.
- B Menininkai vis dažniau naudoja netradicinius meninės kalbos elementus: garsus, kvapus, video ir foto vaizdus.
- C Naudodami įvairius liaudies meno motyvus ir formas, dailininkai nesiekė išorinio efekto – jie norėjo perteikti etninę pasaulėjautą, kūrė peizažus ir naturmortus, akcentuodami individualią emocinę būseną.
- D Nelicia aiškių ribų tarp atskirų žanrų ir meno šakų.
- E Svarbiausios srovės ir stilistinės tendencijos buvo romantinė, realistinė, simbolistinė ir modernio. Realistinės krypties dailininkų kūrybą veikė impresionizmo idėjos.

7. Užbaikite sakinį. Apveskite teisingą atsakymą žyminčią raidę.

(3 taškai)

Pirmoji lietuvių dailės paroda buvo iškilmingai atidaryta ...

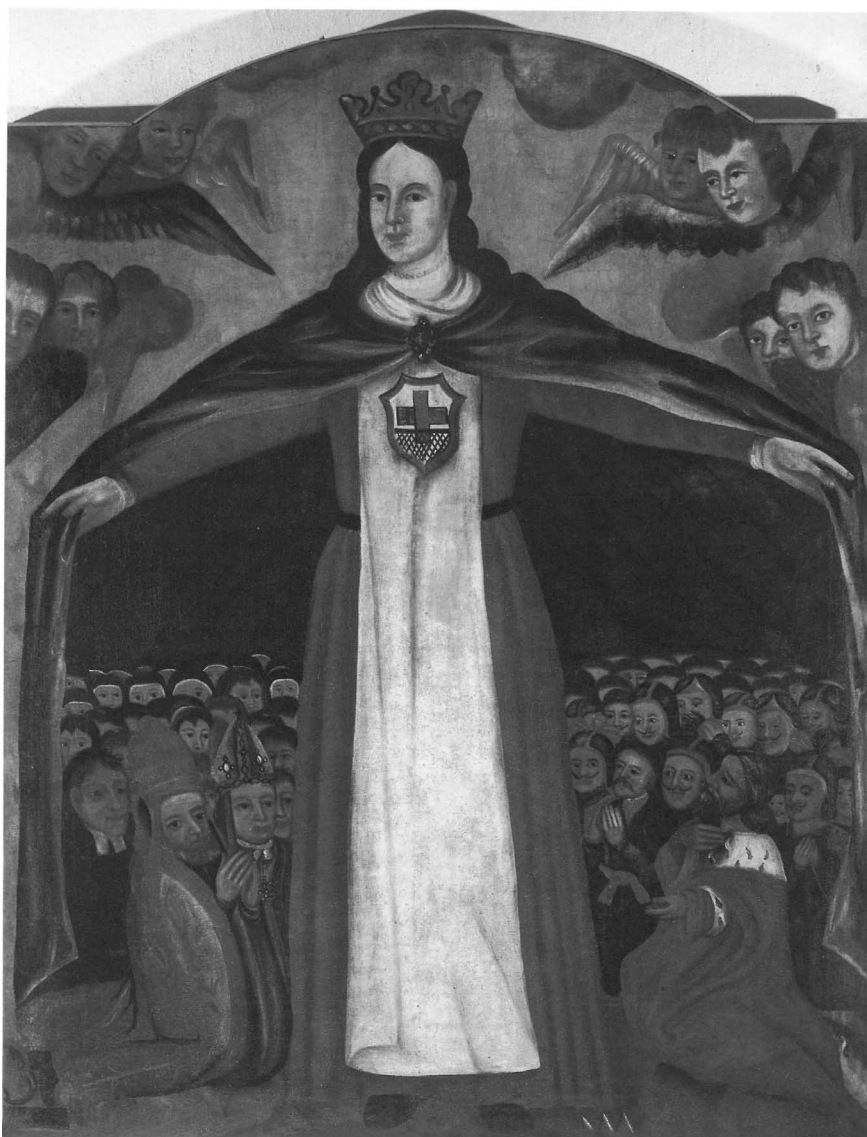
- A ... 1793 m. Lietuvos vyriausiojoje mokykloje (vėliau pavadintoje Vilniaus universitetu).
- B ... 1832 m. caro valdžiai uždarius Vilniaus universitetą.
- C ... 1907 m. sausio 9 d. Vilniuje P. Vileišio namuose.
- D ... 1922 m. įsteigus aukštesniąją meno mokyklą Kaune.

TAUTODAILĖ

1. Išanalizuokite iliustraciją ir po ją parašykite keturis tinkamus teiginius:

- diagonalioji kompozicija,
- gausi ornamentika ir dekoras,
- lietuvių liaudies grafika,
- lietuvių liaudies tapyba,
- paspalvintas medžio reljefas,
- santūrios apibendrintos formos,
- simetriška kompozicija,
- statiška figūra.

(4 taškai)

Marija Globėja. XIX a. I pusė. Drobė, aliejus

2. Kokie buvo neatskiriama lietuvių stogastulpių, koplytstulpių, koplytėlių elementai? Apveskite dviejų teisingų atsakymų raides.

(4 taškai)

- A Brangios ir puošnios medžiagos.
- B Dekoravimas štapavimo technika.
- C Geležinės viršūnės.
- D Mozaikos.
- E Skulptūros.

3. Užbaikite sakinį. Apveskite dviejų teisingų atsakymų raides.

Visoje Lietuvoje tradicinė verba – puokštelė, sudaryta iš kadagių, išsprogusios blindės, žilvičio šakelių. Vilniaus verbos labai savitos ir įvairiaspalvės, ...

(4 taškai)

- A ... dažniausiai būna aptakių formų, nors pasitaiko ir daugiabriaunių, išskobtų iš medžio kamieno, santūriai puoštų geometriniais ornamentais.
- B ... išsiskiria puošnumu, jų spalvos ir raštų ritmas primena tautines juostas ir lovatieses.
- C ... daromos iš lazdyno vytelių, kurios apipinamos įvairiaspalvių natūralių ar dažytų smulkių lauko, miško ar darželio gėlių žiedais, motiejukais, javų varpomis.
- D ... dažniausiai buvo tapomos ant medžio lentos, drobės, popieriaus, kartais skardos.

4. Kas būdinga lietuvių liaudies menui? Apveskite dviejų teisingų atsakymų raides.

(3 taškai)

- A Geometriniai raštai ir ornamentai būdingi tik lietuvių liaudies audiniams.
- B Geometriniai raštai ir ornamentai būdingi visai lietuvių tautodailei (audiniams, medžio dirbiniais ir kt.).
- C Liaudies memorialiniai paminklai buvo statomi klojimuose, klėtyse, pirtyse.
- D Šventųjų statulėlėmis, paveikslais, tapytais medžio lentoje, drobėje, kartais skardoje, valstiečiai puošė koplytėles ir koplytstulpius.

